

Vitæ D. N. Iesv Christi Monotessaron Evangelicum

Heser, Georg

Monachii, 1657

Pars Qvarta. De doctrina Christi, quam per Parabolas tradidit.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56533](#)

45 (132.) 50

VITÆ
D. N. JESU
CHRISTI

Monotessaron Evangelicum.

DE DOCTRINA CHRISTI.

Præmeditatio.

I. **I**esus venit Nazareth, ubi erat nutritus,
& intravit secundum consuetudinem suam die Sabbati in synagogam, & surrexit legere. Et traditus est illi liber Isaiæ prophetæ.
Luc. 4. 6. 16. 17.

II. Et ut revolvit librum, invenit locum, ubi scriptum erat : Spiritus Domini super me: propter quod unxit me, evangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, prædicare captiuis remissionem, & cæcis visum, dimittere confractos in remissionem, prædicare annum Domini acceptum, & diem retributionis. Et cum plicuisset librum, reddidit ministro, & sedet. Et omnium in synagoga oculi erant intendentes in eum. *Luc. 4. 6. 17. 18. 19. 20.*

III. Cœpit autem dicens ad illos : Quia ho-

hodie impleta est hæc scriptura in auribus
vestris. Et omnes testimonium illi dabant:
& mirabantur in verbis gratiæ, quæ proce-
debant de ore ipsius, & dicebant: Nónne
hic est filius Ioseph? *Luc. 4. v. 21. & 22.*

P A R S IV.

*De doctrina Christi: ac primum de ea,
quam per Parabolas tra-
didit.*

ADHORTATIO.

Doctrina Christi, omnes doctrinas Sancto-
rum præcellit: & qui spiritum haberet,
absconditum ibi manna inveniret. *Tho-
mas à Kempis lib. i. de Imitat. Christi,
cap. i. §. 2.*

MEDITATIO CXL.

*Parabola I. Puerorum canentium, &
Lamentantium.*

I. **C**Vi similem æstimabo generationem
istam? (*hoc est, homines generationis
hujus, ait Lucas*) Similis est pueris seden-
tibus in foro, qui clamantes coæqualibus,
dicunt: Cecinimus vobis tibijs, & non sal-
tastis:

134 PARABOLÆ

tâstis; lamentavimus, & non planxistis.
Matth. 11. v. 16. & 17. Luc. 7. v. 31. 32.

II. Venit enim Ioannes Baptista neque manducans panem, neque bibens vinum, & dicunt: dæmonium habet. *Matth. 11. v. 18. Luc. 7. v. 33.*

III. Venit filius hominis manducans, & bibens, & dicunt: Ecce homo vorax, & potator vini, publicanorum & peccatorum amicus. Et justificata est sapientia ab omnibus filijs suis. *Matth. 11. v. 19. Luc. 7. Vers. 34. & 35.*

MEDITATIO CXLI.

Parabola II. Seminantis semen, quod cecidit secus viam, supra petram, in spinas, in terram bonam.

I. IN illo die exiens Iesus de domo, sedebat secus mare. Et congregatae sunt ad eum turbæ multæ, ita ut in naviculam ascendens federet in mari: & omnis turba stabat in littore: & loeatus est eis multa in parabolis, dicens illis in doctrina sua: Audit: Ecce exiit, qui seminat, seminare. Et dum seminat, quædam ceciderunt secus viam, & venerunt volucres cæli, & comedierunt ea. *Matth. 13. v. 1. 2, 3. 4. Marc. 4. v. 1. 2. 3. 4.*

II. Alia

II. Alia autem ceciderunt in petrofa, ubi non habebant terram multam: & continuò exorta sunt, quia non habebant altitudinem terræ. Sole autem orto æstuaverunt: & quia non habebant radicem, aruerunt. *Matthæi 13. v. 7. Marc. 4. v. 7.*

III. Alia autem ceciderunt in terrā bonā: & dabant fructū, aliud centesimū, aliud sexagesimū, aliud trigesimū. Et dicebat: Qui habet aures audiendi, audiat. *Mat. 13. v. 8. & 9. Marc. 4. v. 8. & 9.* Hanc eandem parabolam refert *Lucas cap. 8. à v. 4. usque ad 16.*

MEDITATIO CXLII.

Cur Christus locutus sit in parabolis?

I. **C**VM esset singularis, interrogaverunt eum hi, qui cum eo erant duodecim, parabolam, *Marc. 4. v. 10.* & accedentes dixerunt ei: Quare in parabolis loqueris eis? Qui respondens, ait illis: Quia vobis datum est nosse mysteria regni cœlorum; illis autem, qui foris sunt, non est datum. Qui enim habet, dabitur ei, & abundabit; qui autem non habet, & quod habet auferetur ab eo. *Matth. 13. Vers. 10. 11. 12. Marc. 4. Vers. 11.*

II. Ideo in parabolis loquor eis: quia videntes non vident, & audientes non audiunt,

diunt, neque intelligunt. Et adimpletur in eis prophetia Isaiae dicentis: Auditu audieris, & non intelligetis: & videntes videbitis, & non videbitis. Incrassatum est enim cor populi hujus, & auribus graviter audiunt, & oculos suos clauerunt: ne quando videant oculis, & auribus audiant, & corde intelligent, & convertantur, & sanem eos, & dimittantur eis peccata. *Mattb. 13. v. 13. 14. 15. Marc. 4. v. 12.*

III. Vestri autem beati oculi, quia vident; & aures vestræ, quia audiunt. Amen quippe dico vobis, quia multi prophetæ & justi cupierunt videre, quæ videtis, & non viderunt; & audire, quæ auditis, & non audierunt. *Mattb. 13. v. 16. 17.* Nescitis parabolam hanc? & quomodo omnes parabolas cognoscetis? *Marc. 4. v. 13.*

MEDITATIO CXLIII.

Expositio præcedentis Parabolæ.

I. **V**os audite parabolam seminantis. Qui seminat, verbum seminat. Omnis, qui audit verbum regni, & non intelligit, venit malus, & rapit, quod seminatum est in corde ejus: hic est, qui secus viam seminatus est. *Mattb. 13. v. 18. Ego 19. Marc. 4. v. 15.*

II. Qui

D. N. IESV CHRISTI. 137

II. Qui autem super petrofa seminatus est, hic est, qui verbum audit, & continuo cum gaudio accipit illud: non habet autem in se radicem, sed est temporalis. Facta autem tribulatione & persecutione propter verbum, continuo scandalizatur. *Matth. 13.*
v. 20. ℥ 21. Marc. 4. v. 16. ℥ 17.

III. Qui autem seminatus est in spinis, hic est, qui verbum audit, & sollicitudo seculi istius, & fallacia divitiarum, & circa reliqua concupiscentiae introeuntes, suffocant verbum, & sine fructu efficitur. *Matth. 13.*
v. 22. Marc. 4. v. 18. ℥ 19.

IV. Qui vero in terram bona seminatus est, hic est, qui audit verbū, & intelligit, & fructum adfert, & facit aliud quidem centesimum, aliud autem sexagesimum, aliud vero trigesimum. *Matth. 13. v. 23. Marc. 4.*
*v. 20. Quod in bonam terram cecidit, hi sunt, qui in corde bono & optimo audientes verbum retinent, & fructum afferunt in patientia. *Luc. 8. v. 15.**

MEDITATIO CXLIV.

Parabola III. Tritici & Zizaniorum.

I. Aliam parabolam proposuit Iesus, dicens: Simile factum est regnum

cælo-

cælorum homini, qui seminavit bonum semen in agro suo. Cùm autem dormirent homines, venit inimicus ejus, & superseminavit Zizania in medio tritici, & abiit. Matthæi 13. v. 24. & 25.

II. Cùm autem crevisset herba, & fructum fecisset, tunc apparuerunt & Zizania. Accedentes autem servi patris familias, dixerunt ei: Domine nónne bonum semen seminâsti in agro tuo? Vnde ergo habet Zizania? Et ait illis: Inimicus homo hoc fecit. Serviautem dixerunt ei: Vis, imus, & colligimus ea? Matth. 13. v. 26. 27. 28.

III. Et ait: Non, ne forte colligentes Zizania, eradicetis simul cum eis & triticum. Sinite utraque crescere usque ad messem, & in tempore messis dicam messoribus: Colligite primùm Zizania, & alligate ea in fasciculos ad comburendum; triticum autem congregate in horreum meum. Matth. 13. vers. 29. & 30.

MEDITATIO CXLV.

Expositio præcedentis parabola.

I. Dominissimis turbis, venit Iesu in domum: & accesserunt ad eum discipuli ejus, dicentes: Edisse nobis parabolam zizaniorum

niorum agri. Qui respondens ait illis: Qui seminat bonum semen, est filius hominis.
Matth. 13. v. 36. Et 37.

II. Ager autem est mundus. Bonum verò semen, hi sunt filii regni. Zizania autem, filii sunt nequam. Inimicus autem, qui seminavit ea, est diabolus. Messis verò, consummatio seculi est. Messores autem Angelii sunt. *Matth. 13. v. 38. 39.*

III. Sicut ergo colliguntur Zizania, & igni comburuntur: sic erit in consummatione seculi. Mitteret filius hominis Angelos suos, & colligent de regno ejus omnia scandala, & eos qui faciunt iniquitatem: & mittet eos in caminum ignis. Ibi erit fletus & stridor dentium. *Matth. 13. v. 40. 41. 42.*

IV. Tunc justi fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures audiendi, audiat. *Matth. 13. v. 43.*

MEDITATIO CXLVI.

Parabola IV. Grani Sinapis.

I. **A** Liam parabolam proposuit Iesus, dicens: Simile est regnum cælorum grano sinapis, quod accipiens homo seminavit in agro suo: *Matth. 13. v. 31.*

II. Quod minimum quidem est omnibus seminibus: cum autem creverit, ma-

jus

140 PARABOLÆ

jus est omnibus oleribus: & sit arbor, ita
ut volucres cœli veniant, & habitent in ra-
mis ejus. Matth. 13. v. 32.

MEDITATIO CXLVII.

Eadem Parabola referentibus Marco,
& Luca.

I. **C**Vi assimilabimus regnum Dei? aut
cui parabolæ comparabimus illud?
Sicut granum sinapis, quod cum semina-
tum fuerit in terra, minus est omnibus se-
minibus, quæ sunt in terra: & cum semi-
natum fuerit, ascendit, & sit majus omnibus
oleribus, & facit ramos magnos, ita ut pos-
sint sub umbra ejus aves cœli habitare. Marc.
4. v. 30. 31. 32.

II. Cui simile est regnum Dei, & cui si-
mili estimabo illud? Simile est grano sina-
pis, quod acceptum homo misit in hortum
suum, & crevit, & factum est in arborem
magnum: & volucres cœli requieverunt in
ramis ejus. Luc. 13. v. 18. & 19.

MEDITATIO CXLVIII.

Parabola V. Fermenti in tribus
farina satis.

I. **A** Liam parabolam locutus est eis Jesus:
Simile est regnum cœlorum fermento,
quod

D. N. IESV CHRISTI. 147

quod acceptum mulier abscondit in farinæ
fatis tribus, donec fermentatum est totum.

Matth. 13. v. 33. Luc 13. v. 20. & 21.

II. Hæc omnia locutus est Jesus in parabolis ad turbas: & sine parabolis non loquebatur eis: ut impleretur, quod dictum erat per prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os meum, eructabo abscondita à constitutione mundi. *Matth. 13. Vers. 34. & 35.*

III. Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire: sine parabola autem non loquebatur eis. Seorsum autem discipulis suis differebat omnia. *Marc. 4. v. 33. & 34.*

MEDITATIO CXLIX.

*Parabola VI. Thesauri absconditi
in agro.*

I. **S**imile est regnum cælorum thesauro abscondito in agro, quem qui invenit homo, abscondit, & præ gaudio illius vadit, & vendit universa, quæ habet, & emit agrum illum. *Matth. 13. v. 44.*

MEDITATIO CL.

Parabola VII. Margaritæ pretiosæ.

I. **T**erum simile est regnum cælorum homini

mini negotiatori , quærenti bonas margari-
tas. Inventâ autem unâ pretiosâ margari-
tâ, abiit , & vendidit omnia , quæ habuit , &
emit eam. Matth. 13. v. 45. & 46.

MEDITATIO CLI.

*Parabola VIII. Sagenæ missæ in
mare.*

I. **T**erum simile est regnum cælorum sa-
genæ missæ in mare , & ex omni genere
piscium congreganti. Quam , cùm impleta
esset, eduentes , & secus littus sedentes, ele-
gerunt bonos in vasæ , malos autem foras
miserunt. Matth. 13. v. 47. 48.

MEDITATIO CLII.

Expositio parabolæ precedentis,

I. **S**ic erit in consummatione seculi : exi-
bunt Angeli , & separabunt malos de
medio justorum , & mittent eos in caminum
ignis : ibi erit fletus , & stridor dentium.
Matth. 13. v. 49. 50.

II. Intellexistis hæc omnia ? Dicunt ei :
Etiam. Ait illis : Ideo omnis scriba doctus
in regno cælorum , similis est homini patri-

D. N. IESV CHRISTI. 143

familias, qui profert de thesauro suo nova &
vetera. Matth. 13. v. 51. § 52.

MEDITATIO CLIII.

*Parabola IX. Servi, cui dominus omne
debitum dimisit.*

I. Acedens Petrus ad IESUM, dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, & dimittam ei? usque septies? Dicit illi IESUS: Non dico tibi usque septies, sed usque septuagies septies. Ideo assimilatum est regnum cælorum homini regi, qui voluit rationem ponere cum servis suis. Et cum cœpisset rationem ponere, oblatus est ei iuans, qui debebat ei decem millia talenta. Matth. 18. v. 21. 22. 23. § 24.

II. Cum autem non haberet, unde rediceret, jussit eum dominus ejus venumdari, & uxorem ejus, & filios, & omnia quæ habebat, & reddi. Matth. 18. v. 25.

III. Procidens autem servus ille, orabat eum, dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. Misertus autem dominus servi illius, dimisit eum, & debitum dimisit ei. Matth. 18. v. 26. § 27.

ME.

MEDITATIO CLIV.

*Ingratitudo & immisericordia ser-
vi illius.*

I. **E**gressus autem servus ille, invenit unū de conservis suis, qui debebat ei centum denarios: & tenens suffocabat eum, dicens: Redde, quod debes. *Matth. 18. Vers. 28.*

II. Et procidens conservus ejus, rogabat eum, dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi. *Matth. 18. V. 29.*

III. Ille autem noluit: sed abiit, & misit eum in carcerem, donec redderet debitum. *Matth. 18. V. 30.*

MEDITATIO CLV.

Sententia Domini in servum nequam.

I. **V**identes autem conservi ejus, quæ fiebant, contristati sunt valdè: & venerunt, & narraverunt domino suo omnia, quæ facta fuerant. *Matth. 18. V. 31.*

II. Tunc vocavit illum dominus suus, & ait illi: Serve nequam, omne debitum dimisi tibi, quoniam rogasti me: nōnne ergo oportuit & te misereri conservi tui, sicut & ego tui misertus sum? Et iratus Dominus

D. N. IESV CHRISTI. 145

nus ejus, tradidit eum tortoribus, quoadusque redderet universum debitum. *Matth.* 18. v. 32. 33. 34.

III. Sic & pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris. *Matth.* 18. v. 35.

MEDITATIO CLVI.

Parabola X. boni pastoris, mercenarij, ovium.

I. **A**men, amen dico vobis: qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est, & latro. Qui autem intrat per ostium, pastor est ovium. *Ioan.* 10. v. 1. § 2.

II. Huic ostiarius aperit: & oves vocem ejus audiunt: & proprias oves vocat nominatim, & educit eas. Et cum proprias oves emiserit, ante eas vadit: & oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus. *Ioan.* 10. v. 3. § 4.

III. Alienum autem non sequuntur, sed fugiunt ab eo: quia non noverunt vocem alienorum. Hoc proverbium dixit eis Iesus. Illi autem non cognoverunt, quid loqueretur eis. *Ioan.* 10. v. 5. § 6.

G M E.

MEDITATIO CLVII.

Expositio, quis sit Ostium.

I. **D**ixit ergo eis iterum IESUS: Amen, & men dico vobis, quia ego sum ostium ovium. Omnes quotquot venerunt, fures sunt, & latrones, & non audierunt eos oves. *Ioan. 10. 6. 7. & 8.*

II. Ego sum ostium. Per me si quis introierit, salvabitur: & ingredietur, & egreditur, & pascua inveniet. *Ioan. 10. 6. 9.*

III. Fur non venit, nisi ut furetur, & mactet, & perdat. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant. *Ioan. 10. Vers. 10.*

MEDITATIO CLVIII.

Expositio, quis sit Pastor, quis Mercenarius.

I. **E**go sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. *Ioan. 10. 6. 11.*

II. Mercenarius autem, & qui non est pastor, cuius non sunt oves propriæ, videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit; & lupus rapit, & dispergit oves: Mercena-

D. N. IESV CHRISTI. 147

cenarius autem fugit, quia mercenarius est,
& non pertinet ad eum de ovibus. *Ioan.* 10.
6. 12. & 13.

III. Ego sum pastor bonus: & cognosco
meas, & cognoscunt me meæ. Sicut novit
me pater, & ego agnosco patrem: & ani-
mam meam pono pro ovibus meis. *Ioan.*
10. 6. 14. & 15.

IV. Et alias oves habeo, quæ non sunt
ex hoc ovili: & illas oportet me adducere,
& vocem meam audient; & fiet unum ovile,
& unus pastor. *Ioan.* 10. 6. 16.

MEDITATIO CLIX.

*Parabola XI. Samaritani, curantis
eum, qui incidit in la-
trones.*

I. **Q**uidam Legisperitus *Luc.* 10. 6. 25.
volens justificare seipsum, dixit ad
Iesum: Et quis est meus proximus? Suspi-
ciens autem Iesus, dixit: Homo quidam
descendebat ab Ierusalem in Iericho, & in-
cidit in latrones, qui etiam despoliaverunt
eum: & plagi impositis abierunt, semi-
vivo relicto. Accidit autem, ut sacerdos qui-
dam descenderet eâdem viâ, & viso illo præ-
terivit. Similiter & Levita, cùm esset secus.

locum, & videret eum, pertransijt. *Luc. 10.*
v. 29. 30. 31. 32.

I I. Samaritanus autem quidam iter faciens, venit secus eum : & videns eum, misericordiâ motus est. Et appropians alligavit vulnera ejus, infundens oleum, & vinum: & imponens illum in jumentum suum, duxit in stabulum, & curam ejus egit. *Luc. 10.*
v. 33. ¶ 34.

I I I. Et alterâ die protulit duos denarios, & dedit stabulario, & ait: Curam illius habe, & quocumque supererogaveris, ego cùm rediero, reddam tibi. *Luc. 10.* *v. 35.*

I V. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi, qui incidit in latrones? At ille dixit: Qui fecit misericordiam in illum, Et ait illi IESUS: Vade, & tu fac similiter. *Luc. 10.* *v. 36. ¶ 37.*

MEDITATIO CLX.

Parabola XII. Amici noctu petentis ab amico tres panes.

I. **A** It IESUS ad discipulos Iuos: Quis vestrûm habebit amicum, & ibit ad illum mediâ nocte, & dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes, quoniam amicus meus venit de via ad me, & non habeo, quod ponam ante illum; *Luc. 11.* *v. 5. ¶ 6.*

II. Et

II. Et ille de intus respondens, dicat: Noli mihi molestus esse, jam ostium clausum est, & pueri mei mecum sunt in cubili, non possum surgere, & dare tibi. *Luc. 11. v. 7.*

III. Et si ille perseveraverit pulsans, dico vobis, & si non dabit illi Surgens, eò quod amicus ejus sit, propter improbitatem ramen ejus surget, & dabit illi quotquot haber necessarios. *Luc. 11. v. 8.*

MEDITATIO CLXI.

Expositio præcedentis Parabolæ.

I. **E**t ego dico vobis: Petite, & dabitur vobis: quærite, & invenietis: pulsate, & aperietur vobis. Omnis enim qui petit, accipit: & qui quærit, invenit: & pulsanti aperietur. *Luc. 11. v. 9. & 10. Matth. 7. v. 7. & 8.*

II. Quis autem ex vobis patrem petit panem, numquid lapidem dabit illi? Aut pisces: numquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petierit ovum, numquid porriget illi scorpionem? *Luc. 11. v. 11. & 12. Matth. 7. v. 9. & 10.*

III. Si ergo vos, cùm sitis mali, nōstis bona data dare filijs vestris: quanto magis pater vester de cælo dabit spiritum bonum.

¶ 50 PARABOLÆ

perentibus se? *Luc. 11. v. 13.* Quanto ma-
gis pater vester, qui in cælis est, dabit bona
perentibus se? *Matth. 7. v. 11.*

IV. Omnia ergo quæcumque vultis, ut
faciant vobis homines, & vos facite illis.
Hæc est enim lex, & Prophetæ. *Matth. 7.*
Vers. 12.

MEDITATIO CLXII.

Parabola XIII. Divitis consolantis.
& illâ adhuc nocte mortui.

I. **D**ixit IESUS similitudinem, dicens: Ho-
minis cuiusdam divitis uberes fru-
ctus ager attulit: & cogitabat intra se, di-
cens: Quid faciam, quia non habeo, quo
congregem fructus meos? *Luc. 12. v. 16.*
& 17.

II. Et dixit: Hoc faciam: Destruam hor-
rea mea, & majora faciam: & illuc congre-
gabo omnia, quæ nata sunt mihi, & bona
mea, & dicam animæ meæ: Anima, habes
multa bona posita in annos plurimos: re-
quiesce, comedere, bibe, epulare. *Luc. 12.*
v. 18. & 19.

III. Dixit autem illi Deus: Stulte hac
nocte animam tuam repetunt à te; quæ autē
parâ-

D. N. IESV CHRISTI. 157

parasti, cuius erunt? Sic est, qui sibi thesaurizat, & non est in Deum dives. *Luc. 12. v.
20. & 21.*

MEDITATIO CLXIII.

*Parabola XIV. Servi vigilantis nocte
& dominum à nuptijs revertentem
exspectantis.*

I. **D**ixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: & vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur à nuptijs: ut, cum venerit, & pulsaverit, confessim aperiant ei. *Luc. 12. Vers.
35. & 36.*

II. Beati servi illi, quos, cum venerit Dominus, invenerit vigilantes: Amen dico vobis, quod præcinget se, & faciet illos discubere, & transiens ministrabit illis. Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita invenerit, beati sunt servi illi. *Luc. 12. v. 37. & 38.*

III. Hoc autem scitote, quoniam si sciret paterfamilias, quâ horâ fur veniret, vigilaret utique, & non sineret perfodi domum suam. Et vos estote parati: quia quâ

G 4 horâ

horâ non putatis, filius hominis veniet. *Luc.*
12. v. 39. & 40.

MEDITATIO CLXIV.

*Parabola XV. Ficulnea infrugifera,
qua jubetur excidi.*

I. **D**icebat Iesus & hanc similitudinem: Arborem fici habebat quidam plantatam in vinea sua, & venit quærens fructum in illa, & non invenit. *Luc. 13. v. 6.*

II. Dixit autem ad cultorem vineæ: Ecce anni tres sunt, ex quo venio quærens fructum in ficulnea hac, & non invenio: succide ergo illam: ut quid etiam terram occupat? *Luc. 13. v. 7.*

III. At ille respondens, dixit illi: Domine, dimitte illam & hoc anno, usque dum fodiam circa illam, & mittam stercora: & si quidem fecerit fructum: sin autem, in futurum succides eam. *Luc. 13. v. 8. & 9.*

MEDITATIO CLXV.

Parabola XVI. Angusta portæ, quæ intratur ad cælum.

I. **A**ie Iesu quidam: Domine, si pauci sunt, qui salvantur? Ipse autem dixit ad

D. N. IESV. CHRISTI. 153

ad illos : Contendite intrare per angustam portam ; quia multi, dico vobis, quærent intrare, & non poterunt. Cum autem intraverit pater familias, & clauserit ostium, & incipietis foris stare, & pulsare ostium, dicentes : Domine, aperi nobis : & respondens dicet vobis : Nescio vos, unde sitis : tunc incipietis dicere : Manducavimus coram te, & bibimus, & in plateis nostris docuisti. *Luc. 13. v. 23. 24. 25. 26.*

II. Et dicet vobis : Nescio vos, unde sitis. Discedite à me omnes operarij iniquitatis. Ibi erit fletus, & stridor dentium : cum videritis Abraham, & Isaac, & Jacob, & omnes Prophetas in regno Dei, vos autem expelli foras. *Luc. 13. v. 27. & 28.*

III. Et venient ab Oriente, & Occidente, & Aquilone, & Austro : & accubent in regno Dei. Et ecce sunt novissimi, qui erunt primi, & sunt primi, qui erunt novissimi. *Luc. 13. v. 29. & 30.*

MEDITATIO CLXVI.

*Parabola XVII. De captando inter
conviñas ultimo loco.*

I. **D**icebat Iesus ad invitatos parabolam, intendens, quomodo primos accubi-

G 5 tus

734 PARABOLÆ

rus eligerent, dicens ad illos: Cùm invitatus fueris ad nuptias, non discumbas in primo loco, ne fortè honoratior te sit invitatus ab illo: & veniens is, qui te & illum vocavit, dicat tibi: Da huic locum: & tunc incipias cum rubore novissimum locum tenere. *Luc. 14. v. 7. 8. 9.*

II. Sed cùm vocatus fueris, vade recumbe in novissimo loco; ut, cùm venerit, qui te invitavit, dicat tibi: Amice, ascende superius. Tunc erit tibi gloria coram simul discubentibus. *Luc. 14. v. 10.*

III. Quia omnis, qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur. *Luc. 14. v. 11.*

MEDITATIO CLXVII.

*Parabola XVIII. De computandis sumptibus ante fabricam turris,
& ante bellum.*

I. **Q**uis ex vobis volens turrim ædificare, non priùs sedens computat sumptus, qui necessarij sunt, si habeat ad perficendum: ne posteaquam posuerit fundatum, & non potuerit perficere, omnes, qui vident, incipient illudere ei, dicentes: Quia hic homo cœpit ædificare, & non potuit consummare? *Luc. 14. v. 28. 29. 30.*

II. Aut

D. N. IESV CHRISTI. 155

I I. Aut quis rex iturus committere bellum adversus alium regem, non sedens prius cogitat, si possit cum decem millibus occurrere ei, qui cum viginti millibus venit ad se: alioquin adhuc illo longè agente, legationem mittens, rogat ea, quæ pacis sunt.
Luc. 14. v. 31. & 32.

III. Sic ergo omnis ex vobis, qui non renunciat omnibus, quæ possidet, non potest meus esse discipulus. *Luc. 14. v. 33.*

MEDITATIO CLXVIII.

Parabola XIX. Ovis centesima perditæ,
quam pastor requisivit.

I. Erant appropinquantes ei publicani & peccatores, ut audirent illum. Et murmurabant Pharisei, & Scribæ dicentes: Quia hic peccatores recipit, & manducat cum illis. *Luc. 15. v. 1. & 2.* Venit enim filius hominis salvare quod perierat. *Matth. 18. v. 11.*

II. Et ait ad illos parabolam istam, dicens. *Luc. 15. v. 3.* Quid vobis videtur? *Matth. 18. v. 12.* Quis ex vobis homo, qui habet centum oves: & si perdiderit unam (erraverit una, *Matth. 18. v. 12.*) ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, (in montibus, *Matth. 18. v. 12.*) & vadit ad il-

lam,

156 PARABOLÆ

lam, quæ perierat, (quærere eam, quæ er-
ravit, *Matth. 18. v. 12.*) donec inveniat.
eam? *Luc. 15. v. 4.*

III. Et si contigerit, ut inveniat eam,
Matth. 18. Vers. 13. imponit in humeros
suos gaudens: & veniens domum, convocat
amicos & vicinos, dicens illis: Congratu-
lamenti mihi, quia inveni ovem meam, quæ
perierat. *Luc. 15. v. 5. & 6.* Amen dico vo-
bis, quia gaudet super eam magis, quam su-
per nonaginta novem, quæ non erraverunt.
Matth. 18. v. 13.

IV. Dico vobis, quod ita gaudium erit
in cælo super uno peccatore pænitentiam
agente, quam super nonaginta novem justis,
qui non indigent pœnitentiâ. *Luc. 15. v. 7.*
Sic non est voluntas ante Patrem vestrum,
qui in cælis est, ut pereat unus de pusillis
iustis. *Matth. 18. v. 14.*

MEDITATIO CLXIX.

*Parabola XX. Mulieris quærentis
drachmam perditam.*

I. **Q**uæ mulier habens drachmas decem,
si perdidit drachmam unam, nonne
accendit lucernam, & everrit domum, &
quærit diligenter, donec inveniat? *Luc. 15.*
Vers. 8.

II. Et

D. N. IESV CHRISTI. 157

II. Et cùm invenerit , convocat amicas & vicinas , dicens : Congratulamini mihi , quia inveni drachmam , quam perdideram .
Luc. 15. v. 9.

III. Ita dico vobis , gaudium erit coram Angelis Dei , super uno peccatore pœnitentiam agente .
Luc. 15. v. 10.

MEDITATIO CLXX.

Parabola XXI. Filij prodigi.

I. **H**omo quidam habuit duos filios : & dixit adolescentior ex illis patri : Pater , da mihi portionem substantiæ , quæ me contingit . Et divisit illis substantiam ,
Luc. 15. Vers. 11. & 12.

II. Et non post multos dies , congregatis omnibus , adolescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam : & ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose .
Luc. 15. v. 13.

III. Et postquam omnia consummâsset , facta est famæ valida in regione illa , & ipse cœpit egere . Et abiit , & adhæsit uni civium regionis illius . Et misit illum in villam suam , ut pasceret porcos . Et cupiebat implere ventrem suum de siliquis , quas porci man-

138 PARABOLE
manducabant: & nemo illi dabat. *Luc. 15.*
Vers. 14. 15. 16.

MEDITATIO CLXXI.

Miser in se revertitur , agit pœnitentiam , & à patre denuo recipitur.

I. IN se autem reversus, dixit: Quanti mercenarij patris mei abundant panibus, ego autem hic fame pereo! Surgam, & ibo ad patrem meum, & dicam ei: Pater, peccavi in cælum & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus: fac me sicut unum de mercenarijs tuis. *Luc. 15. v. 17. 18. 19.*

II. Et surgens venit ad patrem suum. Cùm autem adhuc longè esset, vedit illum pater ipsius, & misericordiâ motus est, & accurrens eccecidit super collum ejus, & osculatus est eum. Dixitque ei filius: Pater, peccavi in cælum & coram te: jam non sum dignus vocari filius tuus. *Luc. 15. Vers. 20.*
Et 21.

III. Dixit autem pater ad servos suos: Citò proferte stolam primam, & induite illum, & date annulum in manum ejus, & calceamenta in pedes ejus: & adducite vitulum saginatum, & occidite, & manducemus,

D. N. IESV CHRISTI. 159

mus, & epulemur: quia hic filius meus mortuus erat, & revixit; perierat; & inventus est. Et cœperunt epulari. *Luc. 15.*
v. 22. 23. 24.

MEDITATIO CLXXII.

*Filiū natu mājorem indignē ferentem
pater placat.*

I. **E**RAT autem filius ejus senior in agro, & cùm veniret & appropinquaret domui, audivit symphoniam & chorū: & vocavit unum de servis, & interrogavit, quid hæc essent. Isque dixit illi: Frater tuus venit, & occidit pater tuus vitulum saginatum, quia saluum illum recepit. *Luc. 15. v. 25.*
26. 27.

II. Indignatus est autem, & nolebat introire. Pater ergo illius egressus cœpit rogare illum. At ille respondens, dixit patri suo: Ecce tot annis servio tibi, & nunquam mandatum tuum præterivi, & nunquam dedisti mihi hoëdum, ut cum amicis meis epularer. Sed postquam filius tuus hic, qui devoravit substantiam suam cum meretricibus, venit, occidisti illi vitulum saginatum. *Luc. 15. v. 28. 29. 30.*

III. At ipse dixit illi: Fili, tu semper mecum es, & omnia mea tua sunt. Epulari au-

autem & gaudere oportebat, quia frater tuus hic mortuus erat, & revixit; perierat, & inventus est. *Luc. 15. v. 31.* ♂ 32.

MEDITATIO CLXXIII.

Parabola XXII. Villici iniqui, facientis sibi amicos de mammona iniquitatis.

I. Dicebat Iesus ad discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habevat villicum: & hic diffamatus est apud illum, quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum, & ait illi: Quid hoc audio de te? rede rationem villicationis tuæ: jam enim non poteris villicare. *Luc. 16. v. 1.* ♂ 2.

II. Ait autem villicus intra se: Quid faciam, quia dominus meus aufert à me villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio, quid faciam, ut, cùm amotus fuero à villicatione, recipiant me in domos suas. *Luc. 16. v. 3.* ♂ 4.

III. Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui, dicebat primo: Quantum debes domino meo? At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque illi: Accipe cautionem tuam, & sede circa, scribe quinquaginta. Deinde alij dixit: Tu verò quantum debes? Qui ait: centum coros tritici. Ait illi: Acci-

pe

D. N. IESV CHRISTI. 161
pe litteras tuas, & scribe octoginta. *Luc.* 16.
v. 5. 6. 7.

I V. Et laudavit Dominus villicum ini-
quitatis, quia prudenter fecisset: quia filii
hujus seculi, prudentiores filii lucis in ge-
neratione sua sunt. Et ego vobis dico, fa-
cite vobis amicos de mammona iniquitatis:
ut, cum defeceritis, recipiant vos in æterna
tabernacula. *Luc.* 16. v. 8. § 9.

MEDITATIO CLXXIV.

*Parabola XXIII. Divitis epulonis, &
Lazari mendici.*

I. **H**omo quidam erat dives, & induieba-
tur purpurâ & bysso: & epulabatur
quotidie splendide. *Luc.* 16. v. 19.

II. Er erat quidam mendicus nomine
Lazarus, qui jacebat ad januam ejus, ulceri-
bus plenus: cupiens saturari de micis, quæ
cadebant de mensa divitis, & nemo illi da-
bat: sed & canes veniebant & lingebant ul-
cera ejus. *Luc.* 16. v. 20. § 21.

III. Factum est autem, ut moreretur
mendicus, & portaretur ab Angelis in sinum
Abrahæ. Mortuus est autem & dives: & se-
pultus est in inferno. *Luc.* 16. v. 22.

M E-

MEDITATIO CLXXV.

*Divitis tormenta, & Lazari
solatia.*

I. **E**levans autem oculos suos, cùm esset
in tormentis, vedit Abraham à longè,
& Lazarum in sinu ejus. Et ipse clamans
dixit: Pater Abraham, miserere mei, & mit-
te Lazarum, ut intingat extremum digiti
sui in aquam, & refrigeret linguam meam,
quia crucior in hac flamma. *Luc. 16. §. 23.*
& 24.

II. Et dixit illi Abraham: Fili, recor-
dere, quia recepisti bona in vita tua, & La-
zarus similiter mala: nunc autem hic con-
solatur, tu verò cruciaris. *Luc. 16. §. 25.*

III. Et in his omnibus, inter nos & vos
chaos magnum firmatum est: ut hi, qui vo-
lunt hinc transire ad vos, non possint, neque
inde huc transire. *Luc. 16. §. 26.*

MEDITATIO CXXLVI.

*Divitis cura in inferno de fratribus
suis vivis.*

I. **E**t ait: Rogo ergo te, pater, ut mittas
eum in domum patris mei: habeo e-
niam

nam quinque fratres: ut testetur illis, ne &
ipsi veniant in hunc locum tormentorum.
Luc. 16. v. 27. & 28.

II. Et ait illi Abraham: Habent Moysen
& Prophetas: audiant illos. At ille dixit: :
Non, pater Abraham: sed si quis ex mor-
tuis ierit ad eos, poenitentiam agent. *Luc.*
16. v. 29. 30.

III. Ait autem illi: Si Moysen & Pro-
phetas non audiunt, neque si quis ex mor-
tuis resurrexerit, credent. *Luc. 16. v. 31.*

MEDITATIO CLXXVII.

Parabola XXIV. Iniqui judicis &
Vidua.

I. **D**icebat Iesus & parabolam ad illos:
quoniam oportet semper orare, &
non desicere, dicens: Iudex quidam erat
in quadam civitate, qui Deum non timebat,
& hominem non reverebatur. *Luc. 18.*
vers. 1. & 2.

II. Vidua autem quædam erat in civitate
illa, & veniebat ad eum, dicens: Vindica
me de adversario meo. Et nolebat per mul-
tum tempus. *Luc. 18. v. 3. & 4.*

III. Post hæc autem dixit intra se: Etsi
Deum non timeo, nec hominem revereor,
ta-

tamen quia molesta est mihi hæc vidua, vindicabo illam, ne in novissimo veniens fugillet me. *Luc. 18. v. 4. & 5.*

MEDITATIO CLXXVIII.

Expositio præcedentis parabole.

I. **A** It autem Dominus : Audite, quid judex iniquitatis dicit : Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se die ac nocte, & patientiam habebit in illis? *Luc. 18. v. 6. & 7.*

II. Dico vobis, quia citò faciet vindictam illorum. Verumtamen filius hominis veniens, putas, inveniet fidem in terra? *Luc. 18. v. 8.*

MEDITATIO CLXXIX.

Parabola XXV. Pharisei & Publicani.

I. **D** Ixit Iesus & ad quosdam, qui in se confidebant tanquam justi, & aspernabantur ceteros, parabolam istam : Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent: unus Phariseus, & alter publicanus. *Luc. 18. v. 9. & 10.*

II. Phariseus stans, hæc apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum, sicut

ce-

D. N. IESV CHRISTI. 165

ceteri hominum: raptores, injusti, adulteri: velut etiam hic publicanus. Iejuno bis in sabbato: decimas do omnium, quæ possideo. *Luc. 18. v. 11. & 12.*

III. Et publicanus à longè stans, nolebat nec oculos ad cælum levare: sed percutiebat pectus suum, dicens: Deus propitius esto mihi peccatori. *Luc. 18. v. 13.*

IV. Dico vobis, descendit hic justificatus in domum suam ab illo: quia omnis qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat, exaltabitur. *Luc. 18. v. 14.*

MEDITATIO CLXXX.

*Parabola XXVI. De operarijs in
vineam conductis.*

I. **D**ixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile est regnum cælorum homini patrifamilias, qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conventione autem factâ cum operarijs ex denario diurno, misit eos in vineam suam. *Matth. 20. v. 1. & 2.*

II. Et egressus circa horam tertiam, vidit alios stantes in foro otiosos, & dixit illis: Ite & vos in vineam meam; & quod justum fuit.

fuerit, dabo vobis. Illi autem abierunt.
Matth. 20. v. 3. 4. 5.

III. Iterum autem exiit circa sextam,
& nonam horam: & fecit similiter. Circa
undecimam verò exiit, & invenit alios stan-
tes, & dicit illis: Quid hic statis totà die oti-
osi? Dicunt ei: Quia nemo nos conduxit.
Dicit illis: Ite & vos in vineam meam. Mat-
thai 20. v. 5. 6. 7.

MEDITATIO CLXXXI.

Denarius idem singulis datus.

I. **C**Vm serò autem factum esset, dicit do-
minus vineæ procuratori suo: Voca
operarios, & redde illis mercedem, incipi-
ens à novissimis usque ad primos. Matth.
20. v. 8.

II. Cùm venissent ergo, qui circa unde-
cimam horam venerant, acceperunt singu-
los denarios. Matth. 20. v. 9.

III. Venientes autem & primi, arbi-
trati sunt, quòd plus essent accepturi: ac-
ceperunt autem & ipsi singulos denarios.
Matth. 20. v. 10.

MEDITATIO CLXXXII.

*Murmuratio adversus patrem-
familias.*

I. Et

D. N. IESV CHRISTI. 167

I. **E**t accipientes murmurabant adversus patrem familias, dicentes: Hi novissimi unâ horâ fecerunt: & pares illos nobis fecisti, qui portavimus pondus diei & æstus.
Matth. 20. v. 11. § 12.

II. At ille respondens, uni eorum dixit: Amice, non facio tibi injuriam: nónne ex denario convenisti mecum? Tolle, quod tuum est, & vade: volo autem & huic novissimo dare, sicut & tibi. Aut non licet mihi, quod volo, facere? an oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? *Matth. 20. v. 13. 14. 15.*

III. Sic erunt novissimi, primi: & primi, novissimi: multi enim sunt vocati, pauci vero electi. *Matth. 20. v. 16.*

MEDITATIO CLXXXIII.

Parabola XXVII. De decem minis in servos ad negotiandum distributis.

I. **D**ixit Iesus: Homo quidam nobilis abijt in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas, & ait ad illos: Negotiamini, dum venio. *Luc. 19. v. 14. § 15.*

II. Cives autem ejus oderant eum: & misse-

miserunt legationem post illum , dicentes : Nolumus hunc regnare super nos. Et factum est , ut rediret , accepto regno : & jussit vocari servos , quibus dedit pecuniam : ut sciret , quantum quisque negotiatus esset. *Luc. 19. v. 14. § 15.*

III. Venit autem primus , dicens : Domine , mna tua decem mnas acquisivit. Et ait illi : Euge bone serve , quia in modico fui sti fidelis , eris potestatem habens super decem civitates. *Luc. 19. v. 16. § 17.*

IV. Et alter venit , dicens : Domine , mna tua fecit quinque mnas. Et huic ait : Tu esto super quinque civitates. *Luc. 19. v. 18. § 19.*

MEDITATIO CLXXXIV.

Servus nequam ex ore suo iudicatur.

I. **E**t alter venit , dicens : Domine , ecce mna tua , quam habui repositam in sudario. Timui enim te , quia homo austerus es : tollis , quod non posuisti : & metis , quod non seminasti. *Luc. 19. v. 20. § 21.*

II. Dicit ei : De ore tuo te judico , serve nequam : sciebas , quod ego homo austerus sum ; tollens , quod non posui ; & metens , quod non seminavi : & quare non dedisti pecuni-

cuniam meam ad mensam , & ego veniens
cum usuris utique exegisse illam ? *Luc. 19.*
V. 22. E& 23.

III. Er adstantibus dixit : Auferte ab illo
mnam , & date illi , qui decem mnas habet .
Et dixerunt ei : Domine, haber decem mnas,
Luc. 19. V. 24. E& 25.

IV. Dico autem vobis , quia omni ha-
benti dabitur , & abundabit : ab eo autem
qui non habet , & quod habet , auferetur ab
eo. *Luc. 19. Vers. 26.*

MEDITATIO CLXXXV.

*Parabola XXVIII. Duorum filiorum ,
unius pœnitentis & patri obedientis , alte-
rius fingentis se obedire.*

I. **H**omo quidam habebat duos filios , &
accedens ad primum , dixit : Fili , vade
hodie , operare in vinea mea. Ille autem , re-
spondens , ait : Nolo. Postea autem pœni-
tentia motus , abiit. *Matth. 21. V. 28. E& 29.*

II. Accedens autem ad alterum , dixit
similiter. At ille respondens , ait : Eo , domi-
ne. Et non ivit. *Quis ex duobus fecit vo-
luntatem patris ? Dicunt ei : Primus . Mat-
thæi 21. V. 30. 31.*

III. Dicit illis Iesus : Amen dico vobis
quia publicani , & meretrices præcedent vos.

H. in.

in regnum Dei. Venit enim ad vos Iohannes in via justitiae, & non credidistis ei : publicani autem, & meretrices crediderunt ei : vos autem videntes nec poenitentiam habuistis postea, ut crederetis ei. *Matth. 21. v. 31. & 32.*

MEDITATIO CLXXXVI.

Parabola XXIX. Locatæ vineæ, cuius conductores occiderunt heri servos & filium.

I. **A** Liam parabolam audite. *Matth. 21. v. 33.* Cœpit autem dicere ad plebem parabolam hanc. *Luc. 20. v. 9.* Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, & semper circumdedit ei, & fodit in ea torcular, & ædificavit turrim, & locavit eam agricolis, & peregre profectus est. *Matth. 21. v. 33. Marc. 12. v. 1.* Et ipse peregre fuit multis temporibus. *Luc. 20. v. 9.*

II. Cùm autem tempus fructuum appropinquasset, *Matth. 21. v. 34.* misit ad agricolas servum, ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ. *Marc. 12. v. 2.* Ut de fructu vineæ darent illi. *Luc. 20. v. 10.* Qui apprehensum eum ceciderunt. *Marc. 12. v. 3.* Qui cæsum dimiserunt eum inanem : *Luc. 20. v. 10.* vacuum. *Marc. 12. v. 3.*

III. Et

D. N. IESV CHRISTI. 171

III. Et iterum misit ad illos alium ser-
vum. *Marc.* 12. v. 4. Addidit alterum ser-
vum mittere: *Luc.* 20. v. 11. & illum in-
capite vulneraverunt, & contumelijs affe-
cerunt; *Marc.* 12. v. 4. & dimiserunt inanem.
Luc. 20. v. 11.

IV. Et rursum alium misit. *Marc.* 12. v.
5. Addidit tertium mittere: qui & illum
vulnerantes ejecerunt. *Luc.* 20. v. 12. Et il-
lum occiderunt: & plures alios: quosdam
caedentes, alios verò occidentes. *Marc.* 12.
v. 5. Agricolæ, apprehensis servis ejus, ali-
um ceciderunt, alium occiderunt, alium ve-
rò lapidaverunt. Iterum misit alios servos
plures prioribus: & fecerunt illis similiter.
Matth. 21. v. 35. & 36.

MEDITATIO CLXXXVII.

Vnici filij trucidatio.

I. **A** Dhuc ergo unum habens filium cha-
rissimum, *Marc.* 12. v. 6. dixit do-
minus vineæ: Quid faciam? mittam filium
meum dilectum: forsitan, cùm hunc vide-
rint, verebuntur. *Luc.* 20. v. 13. Et illum
misit ad eos novissimum, dicens: Quia re-
verebuntur filium meum. *Marc.* 12. v. 6.

II. Agricolæ autem videntes filium

H. 2

Matth.

172. PARABOLÆ

Matth. 21. v. 38. cogitaverunt intra se :
Luc. 20. v. 14. dixerunt intra se, *Matth. 21.*
v. 38. dixerunt ad invicem, *Marc. 12. v. 7.*
 Hic est heres : venite, occidamus eum,
Matth. 21. v. 38. *Marc. 12. v. 7.* *Luc. 20.*
v. 14. ut nostra fiat hereditas, *Luc. 20. v. 14.*
 Et nostra erit hereditas. *Marc. 12. v. 7.* Et
 habebimus hereditatem ejus. *Matth. 21.*
Vers. 38.

III. Et apprehensum eum, ejecerunt
 extra vineam : *Matth. 21. v. 39.* & ejectum
 illum extra vineam, occiderunt. *Luc. 20.*
Vers. 15. Cùm ergo venerit dominus vineæ,
 quid facier agricolis illis? Ajunt illi : Malos
 male perdet ; & vineam suam locabit alijs
 agricolis, qui reddant ei fructum temporibus
 suis. *Matth. 21. v. 40.* & *41.* Veniet, & per-
 det colonos istos, & dabit vineam alijs. *Luc.*
20. v. 16. *Marc. 12. v. 9.* Quo audito, dixe-
 runt illi : Absit. *Luc. 20. v. 16.*

MEDITATIO CLXXXVIII.

Applicatio præcedentis Parabolæ.

I. Ille autem aspiciens eos, ait : Quid est
 Iergo hoc, quod scriptum est ? *Luc. 20.*
v. 17. Nunquam legistis in Scripturis ? La-
 pidem quem reprobayerunt ædificantes,
 hic factus est in caput anguli. A Domino
 factum.

D. N. IESV CHRISTI. 173

factum est istud : & est mirabile in oculis nostris ? Matth. 21. v. 42. Marc. 12. v. 10. 11. Luc. 20. v. 17.

II. Ideo dico vobis , quia auferetur à vobis regnum Dei , & dabitur genti facienti fructus ejus. Matth. 21. v. 43. Omnis , qui ceciderit super illum lapidem , conquassabitur : super quem autem ceciderit , comminuet illum. Luc. 20. v. 18. Matth. 21. v. 44.

III. Et cum audissent principes sacerdotum & Pharisei parabolas ejus , cognoverunt , quod de ipsis diceret. Matth. 21. v. 45. Et quærebant eum tenere : & timuerunt turbam. Marc. 12. v. 12. Quærebant principes sacerdotum , & Scribæ , mittere in illum manus illâ horâ : & timuerunt populum : Luc. 20. v. 19. quoniam sicut prophetam eum habebant. Matth. 21. v. 46. Et relieto eo abierunt. Marc. 12. v. 12.

MEDITATIO CLXXXIX.

Parabola XXX. De invitatis ad nuptias filij à Rege.

I. Simile factum est regnum cælorum homini regi , qui fecit nuptias filio suo. Et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias , & nolebant venire. Matth. 22. Vers. 2. & 3.

II. Iterum misit alios servos, dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi: tauri mei & altilia occisa sunt, & omnia parata: venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt: & abierunt, alias in villam suam: alias verò ad negotiationem suam. Reliqui verò tenuerunt servos ejus, & contumelijs affectos occiderunt. *Matth. 22. Vers. 4. 5. 6.*

III. Rex autem cum audisset, iratus est: & missis exercitibus suis, perdidit homicidas illos, & civitatem illorum succedit. *Matth. 22. V. 7.*

MEDITATIO CXC.

*Invitantur obvij quique ad nuptias:
discumbens sine veste nuptiali,
ejectur.*

I. **T**unc ait servis suis: Nuptiæ quidem paratæ sunt; sed qui invitati erant, non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum: & quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias. *Matth. 22. V. 8. & 9.*

II. Et egressi servi ejus in vias, congregarunt omnes, quos invenerunt, malos & bonos: & impletæ sunt nuptiæ discubentium. *Matth. 22. V. 10.*

III. Intravit autem rex, ut videret di-

scum-

scumbentes: & vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Et ait illi: Amice, quomodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? At ille obmutuit. Matth. 22. 9.

11. § 12.

IV. Tunc dixit rex ministris: Ligatis manibus & pedibus ejus, mittite eum in tenebras exteriores: ibi erit fletus, & stridor dentium. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi. Matth. 22. §. 13. § 14.

*Annotatio pro Parabola se-
quente.*

Existimat Ioannes Maldonatus noster, Parabolam sequentem S. Lucae c. 14. à §. 16. esse eandem cum precedente S. Matthaei, quæ in ea non servaverit ordinem historiæ. Verius tamen S. Augustinus lib. 2. de consensu Evangelist. cap. 71. S. Gregorius hom. 38. in Evang. S. Thomas, Iansenius, Cornelius à Lapide, & alij censem, aliam esse præcedentem Matthæi parabolam à sequente Di^{ce} Luce: Vel certè si sit eadem, earn bis aliterque repetitam esse; conferenti enim utramque plura occurruunt in ijs diversa. Propter non nullam tamen similitudinem, priori nunc subiiciemus.

MEDITATIO CXI.

Parabola XXXI. De invitatis ad cœnam magnam. X. MEDITATIONES.

I. **H**omo quidam fecit cœnam magnam, & vocavit multos. Et misit servum suum horâ cœnæ dicere invitatis, ut venirent, quia jam parata sunt omnia. *Luc. 14. v. 16. & 17.*

II. Et cœperunt simul omnes excusare. Primus dixit ei: Villam emi, & necesse habeo exire, & videre illam: Rogo te, habe me excusatum. Et alter dixit: Iuga boum emi quinque, & eo probare illa: Rogo te, habe me excusatum. *Luc. 14. v. 18. & 19.*

III. Et alius dixit: Vxorem duxi, & ideo non possum venire. Et reversus seryus, nunciavit hæc domino suo. Tunc iratus paterfamilias, dixit servo suo: Exi citò in plænas & vicos civitatis, & pauperes, ac debiles, & cæcos, & claudos introduc huc. Et ait servus: Domine, factum est, ut imperâsti, & adhuc locus est. *Luc. 14. v. 20. 21. 22.*

IV. Et ait dominus servo: Exi in vias, & sepes: & compelle intrare, ut impleatur domus mea. Dico autem vobis, quod nemo

viro-

D. N. IESV CHRISTI. 177

virorum illorum, qui vocati sunt, gustabit
cœnam meam. *Luc. 14. v. 23. & 24.*

MEDITATIO CXCII.

*Parabola XXXII. Dedenem virginibus, quarum quinque prudentes,
quinque fatuae.*

I. **S**imile est regnum cælorum decem virginibus : quæ accipientes lampades suas, exierunt obyiam sponso & sponsæ. Quinque autem ex eis erant fatuae, & quinque prudentes. Sed quinque fatuae, acceptis lampadibus, non sumpserunt oleum secum : prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. *Matth. 25.*
Vers. 1. 2. 3. 4.

II. Moram autem faciente sponso, dormitaverunt omnes, & dormierunt. Mediâ autem nocte clamor factus est : Ecce sponsus venit, exite obyiam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines illæ, & ornaverunt lampades suas. *Matth. 25. v. 5. 6. 7.*

III. Fatuae autem sapientibus dixerunt : Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostræ extinguntur. Responderunt prudentes, dicentes : Ne forte non sufficiat nobis & vobis, ite potius ad vendentes, & emite vobis. Dum autem irent emere, venit

H 5 spon-

sponsus : & quæ paratæ erant , intraverunt
cum eo ad nuptias , & clausa est janua. *Mat.
thæt. 25. v. 8. 9. 10.*

I V. Novissimè verò veniunt & reliquæ
virgines , dicentes : Domine , Domine , aperi
nobis . At ille respondens , ait : Amen dico
vobis , nescio vos . Vigilate itaque , quia ne-
scitis diem , neque horam . *Matth. 25. v. 11.
12. 13.* Adde , quæ Christus dixit *Luc. 13.
v. 25. 26. 27. 28. 29. 30.*

MEDITATIO CXIII.

*Parabola XXXIII. De talentis in
servos distributis.*

I. **H**omo peregre proficiscens , vocavit
servos suos , & tradidit illis bona sua .
Et uni dedit quinque talenta , alij autem duo ,
alij verò unum , unicuique secundum pro-
priam virtutem : & profectus est statim .
Matth. 25. v. 14. & 15.

II. Abiit autem , qui quinque talenta ac-
ceperat , & operatus est in eis , & lucratus
est alia quinque . Similiter & qui duo acce-
perat , lucratus est alia duo . Qui autem unum
acceperat , abiens fodit in terram , & abscon-
dit pecuniam domini sui . *Matth. 25. v. 16.
17. 18.*

III. Post multum verò temporis venit
domi-

D. N. IESV CHRISTI. 177

dominus servorum illorum, & posuit rationem cum eis. Et accedens, qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta, dicens: Domine, quinque talenta tradidisti mihi: ecce alia quinque superlucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge serve bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui. *Matth. 25. v. 19. 20. 21.*

IV. Accessit autem & qui duo talenta acceperat, & ait: Domine, duo talenta tradidisti mihi, ecce alia duo lucratus sum. Ait illi dominus ejus: Euge serve bone, & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam: intra in gaudium domini tui. *Matth. 25. v. 22. & 23.*

MEDITATIO CXCIV.

A servo malo talentum auferitur.

I. Accedens autem & qui unum talentum acceperat, ait: Domine, scio, quia homo durus es; metis, ubi non seminasti; & congregas, ubi non sparsisti: & timens ab iij, & abscondi talentum tuum in terra: ecce habes, quod tuum est. *Matth. 25. Vers. 24. 25.*

II. Respondens autem dominus ejus, dixit ei: Serve male, & piger, sciebas, quia in teo,

180 PARABOLÆ CHRISTI.

meto, ubi non semino; & conGrego, ubi
non sparsi: oportuit ergo te committere pe-
cuniam meam numularijs, & veniens ego
recepissem utique, quod meum est, cum
usura. Matth. 25. v. 26. & 27.

III. Tollerit itaque ab eo talentum, &
date ei, qui habet decem talenta. Omni-
enim habenti dabitur, & abundabit: ei au-
tem qui non habet, & quod videtur habere,
auferetur ab eo. Et inutilem servum ejicit
in tenebras exteriores. Illic erit fletus, & stri-
dor dentium, Matth. 25. v. 28. 29. 30.

Annotatione pro præcedente Pa-
rabola.

Similis est haec Parabola illi, quam recenset
Lucas cap. 19. à versu 12. de decem ministris
in servos distributis; sed in nonnullis discre-
pat. Alio enim tempore, fine, ac modo dicta
est à Christo. Illa nimirum Lucae dicta est
ante Dominicam Palmarum: hac vero post
eam, scilicet feriâ tertią. Vnde S. Chrysostomus,
Euthymius, Iansenius, alij censem, di-
versas esse Parabolas, hanc Matthei, & il-
lam Lucae. Ego existimo, unam esse, sed bis ac
diversimode repetitam, ut facile patet
utramq; consideranti.

VITÆ